

GŁOS WĄGROWIECKI

Pojedynczy numer 10 groszy.

Wychodzi na każdy wtorek, czwartek i niedzielę.
Przedpłata w Wągrowcu w ekspedycji wynosi miesięcznie 1,15 zł, kwartalnie 3,45 zł, z odnośnieniem w dom miesięcznie 1,20 zł, kwartalnie 3,60 zł. Na pocztę miesięcznie 1,40 zł, kwartalnie 4,20 zł. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub t. p., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a prenumeratorzy nie mają prawa do odszkodowania.

Adres Redakcji i Administracji Wągrowiec, ul. Kościuszk. 5. Tel. 126.
Ogłoszenia 12 groszy wiersz milim., na stronie 5 lam. Reklamy na stronie 4 lam.; na 1-szej stronie 50 groszy, na nast. 40 gr. za wiersz milim. W dziale „Nadesłane” 40 groszy za milimetr. Dla poszukujących pracy 20% zniżki. Przy powtarzaniu udziela się rabatu. Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca. Ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11-tej przed połudn. w dniu wydania numeru.

Nr. 46.

Wągrowiec, niedziela dnia 16 kwietnia 1933 r.

Rok VIII

W Święto Zmartwychwstania

Święto Wielkiej Nocy — to święto wielkiej Radości, — zwycięstwa i tryumfu Chrystusa Króla. Zwycięstwo Boga nad szatanem. — Prawdy nad kłamstwem. — Światłości nad nocą. — Miłości nad nienawiścią. — Gdyby ludzie naprawdę głęboko wniknęli w istotę treści Święta Zmartwychwstania Pańskiego, — dzień ten powinniśmy stać się dla nich dniem miłości i wielkiego pojednania.

Krew Chrystusa — za ludzkość przelana, to nie tylko symbol ludzkiego braterstwa, lecz istotna, realna rzeczywistość. Nowe przykazanie zaś, dane uczniom przez Boskiego Odkupiciela już po Jego Zmartwychwstaniu, to nie tylko wezwanie i apel, lecz wyraźny nakaz miłości w braterstwie tym podwójnie uzasadniony.

Przykazanie nowe daje wam, abyscie się społem miłowali.

Jak silnym i zdrowym byłby świat, gdyby miłość społeczna zdołała w nim zapłonąć jasnym, gorącym płomieniem. Okrucieństwa wojny, pozadliwe wyciąganie drapieżnych rąk po cudzą ziemię i własność, fałszywe dyplomatyczne akcje — zniknęłyby z powierzchni ziemi. O ileż łatwiej dałoby się zwalczyć nędzę powszechnego zubożenia, — jakże zżytecznie mi byłoby mozolne wysiłki, narady i konferencje międzynarodowe nad pokojowym ułożeniem stosunków świata. Miłość społeczna stałaby się tym sprawiedliwym czynnikiem, który rozpętać potrafił wszystkie powikłane węzły, nie dopuszczając nigdy krzywdy, gwarantując wszystkim bezpieczeństwo, rozbrajając tak moralnie jak i fizycznie wszystkich przeciwników. Nie byłoby bowiem

wrogów wśród tych, którzy, miłując nieprzyjaciół, pełniliby nowe przykazanie społecznej miłości wzajemnie. Jakże silnia i potężna byłaby zmartwychwstała Polska, gdyby w niej również istotnie zapłonąć mogła ta sama miłość społeczna.

Gdyby wiara ludzka nie była martwą literą wyznania i nie służyła jednostkom za pokrywkę innych działań lub za płachtę agitacyjną, lecz gdyby stała się rzeczywistą treścią wspólnej nam wszystkim idei chrześcijańskiej — wówczas całe życie w Polsce stałoby się zupełnie innym. Nie byłoby w niej zaogłębienia partyjnych nie obrzucanych błotem plotek i intryg ludzi, którzy z woli Opatrzności wyprowadzili naszą Państwową ku swiżom lepszej roli i samodzielnego istnienia, ku potęgze i sławie. Gdyby nakaz miłości społecznej nie stał się w ustach ludzi często tylko frazesem,

lecz był prawdziwym motorem społecznego działania, — o ileż mniej byłoby w polskim publicznym życiu w zbiorowych poczynaniach, w działalności jednostek w tonie i nastawieniu pracy, — tego czynnika destruktywnego, który wbrew Chrystusowej idei tak często niestety wybija się na pierwszy plan, — czynnika ślepego i głuchej na wszystko nienawiści.

W dzień Zmartwychwstania Pańskiego, niechby sobie ludzie w Polsce uprzytomnili wytyczne, jakie z Boskiego nakazu płyną dla zmartwychwstałej niedawno Polski.

Polska powstała z martwych nie z wyniku przypadku, zbiegu okoliczności czy wydarzeń koniunktury międzynarodowej, ale w wyniku tego niewątpliwego faktu, iż wydarzenie międzynarodowej koniunktury potrafiła dzięki geniuszowi Józefa Piłsudskiego wpieścić we własny ra-

chunek działania. I skutkiem tego właśnie, faktu Polska powstała do nowego samostanowienia nie potę, aby na chwilę zabiśnieć jak meteor, i zgasnąć, — lecz aby zacząć życie nowe całkowicie odmiennie od dawnego, życie mądry, silne i potężne, życie oparte z gruntu o inne czynniki, niż te, które ją kiedyś w grób zwały.

W tem nowym życiu Polski winna się przetrwać i odrodzić, przedewszystkiem dusza narodu.

Dusza polska nie jest stworzona dla nienawiści, lecz dla miłości. Życie publiczne w Polsce nie może stać pod znakiem nienawiści społecznej, lecz miłości społecznej. Niepodobieństwem jest, by zgnięte, trąpie wyziewy grobu niewoli, w jakim Polska przez st. lat się znajdowała, mogły się jeszcze ostać w wiosnem stoniu niepodległości. Winny zniknąć, jak zniknęły i znikają wszystkie inne upiory z tragicznej polskiej przeszłości.

Natomiast zmartwychwstać i odrodzić się nie tylko w ustach, ale w sercach i czynach żywego już dzisiaj narodu powinna ta miłość, która jest jedynym twórczym czynnikiem, zdolnym w życiu narodu „ogrodzić” i „ogodzić” z sobą wszystkie żywioły i wszystkie wysiłki — na wspólnej platformie nowego i odradzającego się Państwa.

Czas bowiem, żeby w zmartwychwstałej Polsce nad grobowcami zmartwychwstałych zatriumfowały nareszcie słowa Zmartwychwstałego Chrystusa: — „Przykazanie nowe daje wam, abyscie się społem miłowali”.

Zmartwychwstał Pan!

Zmartwychwstał Pan! Zmartwychwstał Pan!

Pieśń bije z serc tysięcy, Głose głowy w prock, jak wicher łan, I wędzie w blask, do słońca!

Przez Krew i Krzyż, przez Cierń i Cud, Ofiarny chrzest świat bierze, Wiekowych win zmażany, brud, Za święte ludu wierze!

Baranku Boży! z ziemskich dóg Ku Tobie pieśń się wznosi, Zmartwychwstał Pan! Człowiek-Bóg, Zmartwychwstał — światu głosi!

I bije hymn i niesie w świat Zwycięską wieść w błękit, Od dróg do dróg, od chaj do chat, Na jasność zór, na światy! Zmartwychwstał Pan! przez boga moc Tajemny cud w świat spływa, Zwycięza mrok zwycięża noc, Ciemności pęta zrywa!

I przyjdzie dzień — przewiśki dzień, Dzień Zmartwychwstania ludu, Przemóż blask i runie cień, Przez święta wiare rudy!

Czesław Jankowski.

Legenda o św. Longinie

Gdy Chrystus dla zbawienia ludzkości wyzionął ducha na krzyżu, jeden z otaczających Go żołnierzy rzymskich przebił Go włócznią, by upewnić się o Jego śmierci. Ewangelista nie podaje imienia tego żołnierza, podanie mówi, że nazywał się on Longin.

Człowiek ten miał wzrok krótki, zezował. Gdy na jego powieki upadło kilka kropel Boskiej Krwi, chore jego oczy zostały uleczone, wzrok jego stał się jasny i silny. I w tej samej chwili przejrzała dusza jego: poznał i zrozumiał Syna Bożego i stał się Jago gorącym wyznawcą.

Naznaczony do pilnowania Grobu Zbawiciela, stał się świadkiem naczynym Zmartwychwstania i opowiadał o tym radosnym fakcie księżtom Kościoła i uczonym doktorom.

Daremnie starano się go przekupić i nakłonić do złożenia fałszywego świadectwa, jak to uczynili niektórzy jego towarzysze. Z oburzeniem odrzucił nieczne propozycje i publicznie jął głosić w Jerozolimie Zmartwychwstanie Pana. Opuścił służbę wojskową, która go krępowała, udał się do Kapadocji i tam głosił o wielkim cudzie, którego był świadkiem.

Mineło lat wiele. Rozpoczęło się prześladowanie chrześcijaństwa. Wyślano siepaczy, by pochwycili i stawili przed sąd tego, który ośmielił się głosić o cudzie zmartwychwstania.

Longin spotkał po drodze wysłannych po niego centurjonów. Pytali go o dawnego dowódcę wojsk rzymskich a obecnie gorącego wyznawcę Chrystusa, tak gorliwie rozsiewającego „wstrętne zabobony”.

Longin odpowiedział im, że wymieniony człowiek istotnie znajduje się w tych okolicach i prosił, by mu powiedzieli, jaki mają do niego interes.

„Wysłano nas, byśmy zatrzymali tego człowieka i zaprowadzili do konsula, albowiem zapadł wyrok śmierci na siewcę zabobonów. Czy mógłby nam pan wskazać tego człowieka?”

„Doskonale”, odrzekł zainteresowany, ale już późna godzina; chodźcie tymczasem do mnie, niechże was ugoszczę”.

Siepacze przyjęli zaproszenie. Gospodarz przyjął ich serdecznie według wschodniego zwyczaju; umył im nogi i podał skromny posiłek. Od czasu do czasu kolatali do drzwi biedni, każdy otrzymywał pożywienie. Siepacze rzymscy zupełnie bezwiednie ulegali urokowi szlachetności Longina.

„O jakaż szkoda, że musimy opuścić ten dach gościnny, ażeby spełnić rozkaz aresztowania tego nędznika. A może on nam się wymknie?”

— Nie lękajcie się, zostańcie u mnie, jak długo wam się podoba, ja ręczę, że poszukiwany będzie w waszych rękach”.

Rzymianie gościli trzy dni. Ciężko im było opuścić dom światobliwy i zanego gospodarza. Jednakowoż trzeba było się rozstać; dłuższe opóźnienie nie było przewidziane przez zwierzchność.

Gdy kończyli spożywanie ostatniego posiłku, prosili o wskazanie im nareszcie tego, którego mieli aresztować.

— Ja jestem tym opryskiem, jestem gotów iść z wami, — rzekł starzec z uśmiechem.

Wysłannicy rzymscy oniemieli ze zdumienia.

„Pozwólcie mi jeszcze oddać się na chwilę do sąsiedniego pokoju”.

Wkrótce zjawił się Longin w świątecznym, pięknym stroju, w białej wschodniej szacie.

„Śmierć połączy mnie ze Zbawicielem, to ślub mój, to święto nad święta”.

— Ale któż to jest ten Zbawiciel? — zapytali Rzymianie.

Longin zabrał głos. Słowa jego tchnęły zapalem i dobrocią. Słuchaczom otworzyły się oczy na nieznaną

im Prawdę. Serca ich zapłonęły gorącą miłością dla Zbawiciela.

— My nie zaaresztujemy ciebie. Uczyniłeś nas wyznawcami Mistrza. Pójdźmy razem do zarządcy i razem przyznamy się głośno, że wyznajemy Pana nad Paną.

I śpiewając hymny uwielbienia, oddali się w ręce pretorjan-katów.

Wszyscy trzej zostali ścięci. Twarze ich w chwili stracenia opromieniała radość niebiańska na myśl, że połączą się z umiłowanym Zbawicielem.

F. G.

Symbol Męki Pańskiej zaklęty w kwiat passiflory

Kto poraz pierwszy wkracza do słonecznej krainy krzyżowców Palestyny, znajduje tam ze zdumieniem nie tylko skaliste, jak się spodziewał, pustkowia, lecz także soczysto zielone lany. Droga wiję się wzdłuż lepiank, otoczonych kaktusami, poprzez łagodne wzgórza, a z pośród krzewów przyswiecają bukiety jasnych fiołków alpejskich. Tysiącami zaś zaścielają ziemię krwisto-czerwone anemony, o których opowiadają, iż gdziekolwiek na Świętą Ziemię padła kropla krwi z serca krzyżowca, tam wytrysnął płonący czerwony kwiat.

Lecz jeszcze inny wspaniały kwiat kwitnie tutaj w zapomnieniu, samotnie, po cichych ogródkach klasztornych. Kwiat o wspaniałej piękności a równocześnie mistyczny symbol wydarzenia dziejowego, które

jeszcze dzisiaj po 2.000 latach rzuca swój cień na niwy Palestyny, na całą ludzkość. Postać Jezusa jest żywa po dziś dzień w tysiącnych symbolach, żyje w każdym kamieniu Ziemi Świętej. Żyje także w tym pięknym kwiecie, w którym mistyka ludzka upatrzyła sobie symbol Jego męki.

Z pośród gęstego wieńca błękitnawych a długich i ostrych listków, jakgdyby promieni z wieńca wyrasta pięć złocistych pręcików, z samego środka wystrzela wysoko fioletowo-brunatny słupek, który u góry rozchodzi się na trzy części, wszystko to zaś spowija w promienny blask wieniec wspaniałych, szerokolistnych płatków o jasno-błękitnej barwie.

Pobożny lud widzi w kształcie rozdzielonego słupku trzy gwoździe, które ukrzyżowano Zbawiciela, a w pięciu złocistych pręcikach widzi symbole pięciu ran Chrystusa, sam słupek zaś ze zgrubieniem u góry tłómaczą jako włócznię z gąbką, nasyconą octem. Wewnętrzna zaś błękitna korona ostrych niby długich kolcy listków jest symbolem Chrystusowej korony cierniowej w promiennej aureoli chwały niebieskiej.

Promiennemu czarowi kwiatu passiflory — tak istotnie się nazywa — ulegają wszyscy, narównie małuczy i prostacy, jak i wielcy i mędrcy. Wystarczy przypomnieć, że na temat kwiatu pasyjnego pełen rzewnego nastroju poemat napisał poeta, liryk najczystszej krwi, lecz dla którego zazwyczaj nie było żadnej świętości: Heine.

Przypominamy o odnowieniu przedpłaty!

Zaraz po świętach prosimy odnowić przedpłatę na „Głos Wągrowiecki” na miesiąc maj. Poczta i listowi przyjmują przedpłatę już od 15-go kwietnia.

Wielkanoc w przypowieściach

Jak na Wielkanoc pada,
To trzeci kłós w polu przepada.
Pogodny dzień Wielkanocy,
Grochowi wielce pomocny.
Od Wielkiejnocy do Zielonych
Świątek,
Można dać śmigus i w piątek.

Na Zmartwychwstanie

Zmartwychwstaje z pod grobowej ciężkiej płyty

Chrystus Bóg —

I rozświeca dla ludzkości jasne swity

Nowych dróg.

Pełnią światła, po śnie w chmurach, zmartwychwstaje

Słońca blask...

Ludzkie winy Pan przebacza i skarb daje

Świętych łask...

Z twardej gleby kwiat wychyla, choć nieśmiało,

Główkę swą...

Jakaś błogość owładnęła ziemię całą,

Serca drżą...

Radość życia dookoła niesie wiosna

Z wonnych tchnień...

Jeno Polska, choć już wolna, wciąż żałosna —

Wciąż w niej cień!...

W górę serca, w które padła pleśń mogilna!

Laski dań

Znijdzie Polsce!... Pan jej rzeknie: „Duchem silna —

Zmartwychwstań!...”

WSZYSTKIM CZYTELNIKOM, PRZYJACIOŁOM
I WSPÓŁPRACOWNIKOM NASZEGO PISMA
SKŁADA ŻYCZENIA

„WESOŁYCH ŚWIĄT“!

WYDAWNICTWO I REDAKCJA GŁOSU WĄGROWIECKIEGO

Henryk Zbierzchowski

Stepowa panienka

POWIEŚĆ

(Ciąg dalszy)

Świat cały stanął w ogniu. Rozpoczął się pogodny, cudny dzień tego najpiękniejszego kącika ziemi. Irka, zachwycona temi wszystkimi cudami, jakie otwierały się przed jej oczyma, stała już od godziny przy oknie z twarzą przytuloną do szyb. Zapomniała wnet o troskach i niepokojach nocy, a żrenice jej, w których już dawno obeschły, ślizgały się w niemym zachwycie po powierzchni morza.

I nie wiedziała, jak i kiedy wargi jej poczęły się same poruszać, szepać modlitwę poranną. Złocista tarcza słońca płynęła łagodnym ruchem ku górze, oświetlając białe, ciche wille, skryte w gęstwinie róż i cyprysów, w których zdawało się mieszkać samo szczęście.

Zaraz po południu, po załatwieniu wszystkich formalności, poszli do domu gry. Irka z pewną trema, Bolesław zaś pewny siebie, uśmiechnięty, wzbudzający uwagę swoją urodą. Gdy weszli do sali, panował w niej półmrok popielaty z powodu spuszczenia firanek w

oknach. Irka zaczęła rozglądać się ciekawie dokoła, lecz w pierwszej chwili dostrzegła tylko gromadki ludzi, zbite w pewnych punktach i jakby nad czymś z uwagą pochylone. We wszystkich pokojach panowała pewna spokojna cisza. Od czasu do czasu padało tylko krótkie głośniejsze słowo krupjera, zwiastujące wynik gry. Irka w pierwszej chwili nie mogła zorientować się, co czynią wszyscy ludzie. A nadto zaczęła w tej ciszy odróżniać coś, co ją zajmowało i skupiało na sobie całą uwagę. Był to jakiś cichy, nieustanny, srebrzysty dźwięk... Płynął on ze wszystkich stron, zapędniał sobą powietrze, wybijał się ponad szmer cichych rozmów, ponad szelesty jedwabnych sukien, wołanie krupjerów i zgrzytanie rozpadzionych kulek ruletowych, laskotał uszy, niby natrętne brzęczenie muchy w ciszy nocnej. Nie można było odgadnąć, gdzie rodzi się i co jest jego powodem. Ale był czymś istotnym, pewnym, niezaprzeczonem. Nie ustawał ani na jedną chwilę.

— Czy słyszysz... coś tu dzwoni w powietrzu... a może mi się tylko zdaje... co to jest? — pytała zdziwiona męża.

Bolesław uśmiechnął się.

— Nie znasz jeszcze tego głosu... to złoto mówi, płynie ono tutaj i odpływa jak morze. Spróbujmy i my szczęścia. Ty postawisz pierwszą. Jeżeli wygrasz, będę uważał to za dobrą wróżbę

dla mnie!

Zbliżyli się do pierwszego stołu. Gra tu płynęła poważnie i systematycznie. Grali przeważnie bywalcy, spokojni, z notatkami pełnymi uwag i kombinacji, właściciele nieomylnych systemów, opasli Niemcy, handlarze mydła i fabrykanci piwa. Nawet tu, w obliczu gry, nie opuszczał ich wrodzony spokój i równowaga. Z ruchami automatów, nie śpiesząc się i nie ruszając z miejsc, kładli złoto lub zgarniali je do siebie. Około kilku piętrzyły się już piramidy pięciofrankówek i ludwików. Tylko z łysin nad stołem pochylonych, spływał pot, świadcząc o wysiłku uwagi i psychicznej emocji. Gra tu nie była interesująca, stawki nie przekraczały jednego ludwika. Nawet sam krupjer zdawał się znudzony, bo z ruchami automatu puszczał w ruch ruletę, a potem pod wpływem monotonnego warczenia kulki pochylał głowę na pierś, jak człowiek, którego nadochodzi sen. W pewnej chwili Irka przechyliła się przez plecy grubego fabrykanta i wręczoną jej przez Bolesława złotą stufrankówkę postawiła na cyfrze pięć. Nie zdawała sobie z tego sprawy, co się z nią dzieje, a jednak przez całą następną chwilę, gdy puszczone w ruch kulka poczęła skakać po polach rulety, serce jej zamierało w piersi z emocji. Bolesław, widząc jej wzruszenie, uśmiechnął się pobłażliwie.

— Pięć! — krzyknął krupjer. Irka oblała się rumieńcem szczęścia. I jak małe dziecko poczęła klaskać w ręce, wołając:

— Wygrałam! Bolku! wygrałam!

Krupjer obudził się, zauważył niezwykłą piękność Irki. Więc z przyjaznym uśmiechem, jakby sam uradowany tem powodzeniem, wręczył Irce trzy papierki tysiąc-frankowe i garść ludwików. Tak wielka suma pieniędzy ledwie zdolała się pomieścić w małej torebce.

— Czy pozwolisz mi spróbować jeszcze raz? — pytała męża z przymilem.

— Ależ naturalnie... to są twoje pieniądze... dysponuj nimi jak chcesz.

Więc poraz drugi już z ruchem wytrawnego gracza rzuciła sto franków na cyfrę pięć. Uwaga całego stołu skupiła się teraz na osobie Irki. Wśród pięciofrankowych graczy wzbudziła zainteresowanie tak wysoka stawka na cyfrę wdzięczna postać grającej. Kulka zatrzymała się. W skupionej ciszy rozległ się znów głos krupjera:

— Pięć!

Irka nie chciała wprost wierzyć swemu szczęściu. Gdy krupjer z tym samym przyjaznym uśmiechem wręczał jej 3600 franków, szmer rozległ się wśród graczy.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Sport szybowcowy, sportem narodowym

Szybownictwo, które od nie tak dawna wywalczyło sobie prawo obywatelstwa w Polsce przechodzi obecnie organizacyjny okres rozwojowy.

Wyniki pracy naszego lotnictwa bezsilnikowego są wprost zdumiewające, pomimo małych rozmiarów w jakich się ono rozwija, — rokując wielkie nadzieje na przyszłość.

W 1928 r. mieliśmy raptem 1 szybowiec, jednego pilota szybowcowego, którego najdłuższy czas lotu wynosił 4,5 minuty. 1931 r. mieliśmy już 16 szybowców, 80 pilotów szybowcowych, a rekord długości lotu wynosił około 8 godzin.

Lotnictwo bezsilnikowe, tak zwane szybownictwo ma niezmiennie ważne znaczenie dla rozwoju floty powietrznej, albowiem daje ono doskonałe podstawy pilotażu, oprócz wszystkich innych dodatkowych cech tego wspaniałego sportu. Taniłość tego sportu zezwala na udostępnienie go jaknajszerszemu kołom młodzieży.

Niemcy mają około 10.000 członków zorganizowanych w szeregu kół szybowcowych, szkoląc rokrocznie setki pilotów szybowcowych.

Szybownictwo jest poza tym doskonałą szkołą wychowania fizycznego i patriotycznego, oddając nieocenione usługi Państwu w postaci przygotowanych i częściowo wyszkolonych młodych entuzjastów mających zapelniać szeregi lotnicze.

W stosunku do potrzeb naszego lotnictwa i ze względu na charakter wychowania fizycznego młodzieży, jakie daje szybownictwo, powinniśmy

mieć tysiące członków kół szybowcowych we wszystkich dzielnicach Polski.

Łatwość i taniłość wyszkolenia pilota szybowcowego, przy olbrzymich wartościach wychowawczych jaki ten sport niesie ze sobą, musimy dążyć do narzucenia go całej naszej zdrowo uświadomionej młodzieży.

Sport szybowcowy powinien stać się z czasem sportem narodowym, ambicją i dumą nie tylko młodzieży, ale i patriotycznie usposobionej ludności państwa.

Popierając i finansując ten sport przyczynimy się waleśnie do obrony kraju i wychowania dzielnej, silnej i odważnej młodzieży.

Brak środków nie pozwolił jeszcze rozwinąć się temu sportowi w tych rozmiarach, jakie są nam konieczne potrzebne.

Dlatego też apelujemy do wszystkich obywateli „popierajcie szybownictwo i finansujcie go”. Nie żałujmy grosza na wychowanie i wyszkolenie naszej młodzieży w sporcie szybowcowym. Wprawdzie LOPP finansuje w miarę możliwości, poczynania naszych kół szybowcowych, zamało to jednak, aby pokryć siecią kół szybowcowych całą Polskę.

Od ofiarności publicznej, od pełnego poparcia poczyniła szybowcowych zależeć będzie los naszego szybownictwa. W pracy tej niech nam przyświeca hasło

„Lotnictwo szybowcowe, — sportem narodowym”.

„Rok Święty” na filmie

Citta del Vaticano. Centralny komitet obchodu Roku Świętego w Rzymie, pragnąc przekazać przyszłym pokoleniom jak najbardziej pozytywny dokument obchodów obecnego Roku Świętego, przystąpił do filmowania wszystkich znaczących, możliwych do fotografowania uroczystości i ceremonii z tym Ro-

kiem związanych.

Rozpoczęto od zdjęcia ilustrującego odczytanie bulli o ogłoszeniu Roku Świętego, filmowano dalej ceremonię otwarcia Wrót Świętych i przybycie pierwszych pielgrzymek.

W ten sam sposób uwiecznione zostaną wszystkie najważniejsze momenty obchodów w ciągu całego roku.

Odebranie debitu w Niemczech „Gazecie Gdańskiej”

Niemiecka poczta w Berlinie doniosła gdańskiemu urzędowi pocztowemu, że rozpowszechnianie ukazującego się w Gdańsku dziennika „Gazeta Gdańska” jest na całym terenie Rzeszy zakazane na nieokreślony okres czasu. O zakazie tym doniosła poczta gdańska Redakcji „Gazety Gdańskiej”.

W piśmie władz Rzeszy do poczty gdańskiej nie podano żadnego uzasa-

dnienia zakazu. Przypuszczać jednak należy, że powodem wystąpienia rządu niemieckiego przeciwko „Gazecie Gdańskiej” jest stała i otwarta walka tego dziennika z wojującym hitleryzmem i zbrodniczą działalnością różnego rodzaju bojówek niemieckich, które, mordując i znęcając się nad mniejszością polską w Niemczech, cieszą się opieką władz „Trzeciej Rzeszy”.

Nieszczęśliwy wypadek na szosie szubińskiej

Onegdaj popołudniu zdarzył się na szosie szubińskiej, w obrębie gminy Kruszyn Krański, nieszczęśliwy wypadek, w wyniku którego kontuzjowana została poważnie 8-letnia Anna Froelówna, córka gospodarza z Trzcinca powiatu szubińskiego. Wypadek powstał w następujących okolicznościach:

Szosa w kierunku domu zdążyła jednokonną furmanką gospodarz Reinhold Froewel, wioząc obok siebie córkę. W pewnej chwili nadjechał z tyłu samochód ciężarowy nr. rej. PZ 44.787, któ-

rego kierowca dawszy kilka krótkich sygnałów — usiłował wóz wyminąć. W momencie mijania — koń, spłoszony nagłym pojawieniem się auta, skoczył w bok, rozbijając furmankę o przydrożne drzewo. Wskutek silnego wstrząsu jadące przy oju dziecko wypadło, uderzając głową o drzewo.

Nieszczęśliwą dziewczynkę oddano opiece lekarza, który stwierdził szereg ciężkich obrażeń i wstrząs mózgu. Jest nadzieja utrzymania dziecka przy życiu.

Bogaty konduktor kolejowy hersztem szajki przemytników Symulując oblęd, wyrzucił syna przez okno

Katowice. Śląska straż graniczna zlikwidowała w ostatnich dniach szajkę przemytników, na czele której stał konduktor kolejowy z Katowic i właściciel 3-piętrowej kamienicy, Józef Polaczek. Skonfiskowano u niego 55 kg rodzynek i większą ilość zapalniczek. Do szajki należeli jeszcze: Jadwiga Polaczkowa, Robert Sagała, Antoni Oczkowski oraz Edward Kandzia.

Przy aresztowaniu Polaczek stawiał czynny opór, a następnie symulował warjata. Chwycił on swego kilkuletniego synka za nogi i wyrzucił

przez okno parterowe na ulicę. Szajka była od dłuższego czasu czynna.

Spadek bezrobocia o przeszło 5 tysięcy osób

Warszawa, 14. 4. Ogólna liczba bezrobotnych zarejestrowanych w P. U. P. w dniu 8 kwietnia wynosiła na terenie całego państwa 274.514 osób, co stanowi spadek w stosunku do tygodnia poprzedniego o 5.265 osób.

Ćwiczenia oficerów i podchorążych rezerwy

Pan Minister Spraw Wojskowych zarządził na podstawie art. 77 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. № 46/28 poz. 458) powołanie w roku budżetowym 1933-34 na zwyczajne ćwiczenia wojskowe na całym obszarze Rzeczypospolitej oficerów rez. i podchorążych rez. niżej wymienionych kategorii w następujących korpusach osobowych:

piechoty, kawalerji, artylerji, aeronautyki, saperów, łączności, żandarmerji, samochodów, taborów, uzbrojenia, sanitarnym (tylko dyplomowanych lekarzy i magistrów) weterynarii, administracji (grupa int.) i marynarki wojennej.

Powołaniu podlegają:

I. Oficerowie rezerwy

a) na 6-cio tygodniowe ćwiczenia.

1. Wszyscy, którzy podlegali powołaniu w roku 1932, a nie odbyli ćwiczeń z jakichkolwiek powodów.

2. Wszyscy z roczników 1905, 1903 i 1901.

3. Przeniesieni z piechoty, kawalerji i artylerji (Dz. Pers. № 1/33 tj. na uzupełnienie korpusów osobowych samochodów, taborów, uzbrojenia (bez względu na ilość poprzednio już odbytych ćwiczeń z roczników 1895, 1894 i 1893).

4. Niektórzy oficerowie rez. adm. int. (niezależnie od roku urodzenia) wyznaczeni imiennie przez Szefa Departamentu Intendentury.

5. Niektórzy podporucznicy rez. artylerji promocji 1932 (Dz. Pers. 1/32 Tjn.), którzy wyznaczeni zostaną na kursy specjalne.

6. W marynarce wojennej:

a) wszyscy nowomianowani podporucznicy rez.

b) oficerowie rez. starszych roczników wyznaczeni imiennie przez Szefa Kierownictwa Marynarki Wojennej,

b) na 5-cio tygodniowe ćwiczenia wojskowe.

Wszyscy podporucznicy rez. promocji 1932 niezależnie od roku urodzenia (nominacje ogłoszone w Dz. Pers. № 1/32 tj. 1/33 tj.) na pierwsze ćwiczenie w stopniu oficerskim.

II. Podchorążowie rezerwy

na 6-cio tygodniowe ćwiczenia

1. Wszyscy, którzy dotychczas nieodbyli żadnego ćwiczenia.

2. Wszyscy, którzy po pierwszym ćwiczeniu nie zostali zakwalifikowani do nominacji na podporuczników rez.

Oficerowie i podchorążowie rez. zostaną powołani na ćwiczenia z pomocą imiennych kart powołania w których oznaczony będzie termin i miejsce zgłoszenia się. Niezależnie od tego zostaną powiadomieni o terminie powołania przez dowódców formacji macierzystych.

Przesunięcie okresu ćwiczeń na termin późniejszy w tym samym roku kalendarzowym, względnie odro-

Pięć ustaw gospodarczych

w ostatnim „Dzienniku Ustaw”

„Dziennik Ustaw” Nr. 25 z dn. 10 bm. zawiera między innymi następujące ustawy o charakterze gospodarczym.

Ustawę z dn. 18 marca br., uzupełniającą i zmieniającą niektóre postanowienia ustawy z dnia 6 maja 1934 r. o pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek działań wojennych.

Ustawę z dnia 24 marca br. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym.

Ustawę z dnia 24 marca br. w sprawie zmiany i uzupełnień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lipca 1927 r. o Izbach Przemysłowo-Handlowych.

Ustawę z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucji kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych.

Ustawę z dn. 29 marca br. o ulgach w zakresie wierzytelności rolniczych.

Ustawę z dn. 29 marca br. o ulgach w zakresie oprocentowania i terminów spłaty wierzytelności hipotecznych.

czenie ćwiczeń do roku następnego będzie udzielane tylko w wypadkach wyjątkowych, zasługujących na uwzględnienie, — zgodnie z postanowieniami § 399 rozporządzenia wykon. do ustawy o powsz. obow. wojsk. (Dz. U. R. P. № 31/1930 r. poz. 270).

Ewentualne próby o przesunięcie wzgl. odroczenie ćwiczeń powinni zainteresowani oficerowie i podchorążowie rez. wnosić do dowódcy tej formacji, do której posiadają przysługę macierzysty. Każde podanie powinno być udokumentowane w sposób określony w § 399 wyżej wymienionego rozporz. i wniesione przynajmniej na 4 tygodnie przed terminem stawienia się na ćwiczenia, wyznaczonym w karcie powołania względnie w zawiadomieniu dowódcy formacji.

Podanie wniesione w terminie spóźnionym lub do niewłaściwej władzy, jak również podania nieodpowiednio udokumentowane nie będą rozpatrywane

W razie odmownego załatwienia próby przez dowódcę formacji macierzystej, powołany może odwołać się w terminie 7-dniowym od dnia doręczenia odmownego załatwienia, do Dcy Okręgu Korpusu w drodze przez dowódcę formacji.

Dowódca Okręgu Korpusu rozstrzyga ostatecznie.

Wniesienie próby o przesunięcie wzgl. odroczenie ćwiczeń lub też odwołanie od odmownej decyzji do Dcy Okręgu Korpusu nie zwalnia powołanego od stawienia się do ćwiczeń w terminie oznaczonym w karcie powołania, jeżeli do tego terminu próba wzgl. odwołanie nie zostanie ostatecznie załatwione. Znacząca się, że osoby korzystające z odroczenia ćwiczeń muszą je odbyć w roku następnym.

Ewentualne próby oficerów rez. i podchorążych rez. o zezwolenie na odbycie ćwiczeń w formacjach niemacierzystych nie będą rozpatrywane.

Równocześnie podaje się do wiadomości, że podporucznikom rez., powołanym na pierwsze ćwiczenie w stopniu oficerskim nie będzie wypłacony jednorazowy dodatek mundurowy.

W zamian otrzymają ci oficerowie rez. umundurowanie i wyekwipowanie w naturze.

Kronika rolnicza

Błędy hodowlane drobnych gospodarzy

Jednym z większych błędów naszych drobnych gospodarstw jest beładny i niewłaściwy chów młodzieży (cieląt i jałowizny). Najczęściej zostawia się cielęta na chów bez zastanowienia, bez wyboru, czy to od krowy złej, czy dobrej, jałuszkiej czy byczki. Chów taki żadnego dochodu nie daje, częściej daje straty. Przez taki chów przeladowuje się i tak duszną i ciasną obórkę, zabiera się paszę dojnym krowom, a w rezultacie otrzymuje się za te różne byczki marne grosze, to też za zasadę należy przyjąć, aby nie chować żadnej jałowizny, oprócz jednej czy dwóch jałoweczek.

Poza tem wszystkie inne cielęta od razu sprzedawać na rzeź, jak tylko rzeźnik chce je zabrać, mając w pamięci, że im cielę jest starsze, tem więcej gospodarza kosztuje, że najpóźniej wypada sprzedać jaknajprędzej po urodzeniu.

Hodowla jałowizny (młodzieży) może się opłacić jedynie temu gospodarzowi, który ma całą obórę rasową, krowy należące do związku hodowlanego, bo wtedy tylko można uzyskać za przychówek należyty cenę. W każdym innym wypadku jest to marnowanie siebie przez okradanie z paszy krów prawdziwie użytkowych, to jest mlecznych.

Organ. zespolenie Mościc i Chorzowa

Krażą pogłoski, iż w niedługim czasie nastąpić ma połączenie Zarządu Mościc z Chorzowem.

Na czele wspólnego zarządu stanąć ma obecny dyrektor naczelny Mościc b. min. E. Kwiatkowski. „Terol”

Plan poboru mężczyzn w roku 1933 na powiat wągrowiecki

Miejsce urzędowania Komisji Poborowej	Data rozpoczęcia czynności Komisji poborowej	Kolejność stawiania gmin do poboru
Wągrowiec sala p. Rossy (Nowa Strzelnica)	29. 5. 1933 o godz. 8-mej	Bartodzieje gm., Bliżyce gm., Bobrowniki dw., Bogdanowo dw., Bracholin gm., Brzeskowo gm., Brzezinko gm., Brzezno Nowe gm., Brzezno Stare gm., Budziejewko gm., Budziejewo dw., Bukowiec gm., Buszewo gm., Chawłodno gm., Chociszewko gm., Chociszewo dw., Chojna gm., Czekanowo gm., Czerlin gm., Czerlin dw., Czesławice dw.
"	30. 5. 1933 o godz. 8-mej	Czeszewo dw., Czeszewo gm., Damasławek gm., Dąbkowice gm., Dąbrowa gm., Danabórz dw., Długawies gm., Dobiejewo gm., Durowo dw., Dzwonowo dw., Dzwonowo gm., Glinno dw., Głogowiniec dw., Gołaszewo gm., Gorzewo gm., Gółka gm.
"	31. 5. 1933 o godz. 8-mej	Gołańcz m., Grabowo gm., Grężyny dw., Gruntowice gm., Grylewo dw., Grzybowice gm., Grzybowo gm., Jabłkowo dw., Jabłkowo gm., Jakubowo gm., Jankowo gm., Jaroszewo gm., Jaworówko gm., Jeleń dw., Jeziorki gm.
"	1. 6. 1933 o godz. 8-mej	Józefowo gm., Kakulin gm., Kaliska gm., Kaliszanki gm., Kaliszany gm., Kaliszany dw., Kamienica gm., Kiedrowo gm., Kłodzin gm., Kobylec gm., Kołybiec gm., Kołybki dw., Komasin gm., Konary gm., Konary dw., Koninek gm., Kopanina dw., Kopaszyn gm., Kozielsko gm., Krośno gm., Krzyżanki dw.
"	2. 6. 1933 o godz. 8-mej	Kujawki gm., Kuszewo gm., Laskownica Mała dw., Laskownica Mała gm., Laskownica Wielka gm., Lechlin dw., Lechlin gm., Lechlinek gm., Łęgniszewo gm., Łaziska dw., Łaziska gm., Łęgowo gm., Lekno gm., Losiniec gm.
"	3. 6. 1933 o godz. 8-mej	Łopienno gm., Łosiniec Stary gm., Łukowo dw., Łukowo gm., Marlewo gm., Miączynek gm., Miąza gm., Micharzewo dw., Mieścisko m., Mieścisko Ulica gm.
"	6. 6. 1933 o godz. 8-mej	Międzylesie gm., Mikołajewo gm., Miłosławice gm., Mirkowice gm., Mirkowiczki gm., Mokronosy gm., Morakowo gm., Morakówko gm., Niedarzyn gm., Niedźwiedziny gm., Niemczyn gm., Nieświastowice dw., Nieświastowice gm., Nowe gm., Ochodza dw., Ochodza gm., Oporzyn gm., Panigródz Nowy dw., Panigródz Nowy gm., Panigródz Stary gm.
"	7. 6. 1933 o godz. 8-mej	Panigródek gm., Pawłowo Skockie dw., Pawłowo Skockie gm., Pawłowo Żońskie gm., Pawłówko gm., Piastowice gm., Płaskowo gm., Płaskówko gm., Podjeziorze gm., Podlesie Kośc. dw., Podlesie Kośc. gm., Podlesie Wysokie gm., Podolin gm., Pokrzywnica gm., Pomarzanki dw., Pomarzanki gm., Popowo Kolonja gm., Popowo Kośc. dw., Popowo Kośc. gm., Potulice dw., Potulin dw., Potulin gm., Potuły gm., Prusce gm., Przysieczyn gm., Przysieka dw., Przysieka gm.
"	8. 6. 1933 o godz. 8-mej	Raczkowo dw., Raczkowo gm., Rąbczyn gm., Redgoszcz dw., Redgoszcz gm., Rejowiec gm., Rgielsko dw., Rgielsko gm., Roszkowo dw., Roszkówko gm., Rościnnio gm., Ruda Kozłanka gm., Rudnicze gm., Rudniczyn gm., Runowo gm., Runowskie gm., Runówko gm., Rybowo gm.
"	9. 6. 1933 o godz. 8-mej	Sarbia gm., Sarbka gm., Siedleczo gm., Sienno gm., Sierniki dw., Skoki dw., Skoki m., Smogulec dw., Smolary dw., Smolary gm., Smuszewo dw., Smuszewo gm., Srebrnagóra gm., Starężyn dw.
"	10. 6. 1933 o godz. 8-mej	Stawiany dw., Stępuchowo dw., Stępuchowo gm., Stołężyn dw., Stołężyn gm., Szczodrochowo gm., Tarnowo Pałuckie gm., Tomczyce gm., Toniszewo gm., Turza gm., Wapno dw., Wapno gm., Wapno Nowe gm., Wiatrowiec gm., Wiatrowo dw., Wiatrowo gm.
"	12. 6. 1933 o godz. 8-mej	Werkowo gm., Wiela gm., Wiśniewko gm., Wiśniewo dw., Wiśniewo gm., Wojciechowo gm., Wysoka gm., Zakrzewo dw., Zbietka dw., Zbietka gm., Żabiczyn dw., Żabiczyn gm., Żelice dw., Żelice gm., Wągrowiec miasto poborowi Kat. B rocznik 1910 i 1911
"	13. 6. 1933 o godz. 8-mej	Wągrowiec miasto rocznik 1912 od litery A do O włącznie
"	14. 6. 1933 o godz. 8-mej	Wągrowiec miasto roczn. 1912 od litery P do Z włącznie oraz wszyscy poborowi roczników starszych, zamieszkali na terenie tut. powiatu, którzy byli obowiązani do stawiania się w powiecie wągrowieckim do poboru, a z jakichkolwiekby przyczyn dotychczas do poboru nie stawiali.

- Uwaga:** I. Poborowi winni stawić się do poboru w terminie stawiania tej gminy, w której zostali zapisani do spisu poborowych, bez względu na ich obecne miejsce zamieszkania.
- II. Naczelnicy gmin i obszarów dworskich wzgl. wyznaczeni przez nich zastępcy, należycie zorientowani w miejscowych stosunkach danej gminy, winni uwiadomić bezzwłocznie poborowych o powyższych terminach, pouczyć ich w myśl powyższego rozporządzenia p. Wojewody i p. I. niniej. uwagi, być obecni przy poborze w dniu stawiania swej gminy i dostawić terminowo poborowych swej gminy przed Komisję poborową, a podczas poboru udzielać Komisji tej żądanych wyjaśnień i wypełniać jej zlecenia, mające na celu sprawne przeprowadzenie poboru.

Starosta Powiatowy Dr. Rościszewski.

Wieśniacy mordują bezbożników

Z Moskwy donoszą: Gazeta sowiecka „Bezbożnik“ donosi, że u kuliaka Kraszyna we wsi Iwanówka na terenie republiki Baszkirskiej zjawiała się brygada bezbożników, która najpierw rozpoczęła propagandę antyreligijną, a następnie zażądała jedzenia i wódki. Chłop począł dysputę z bezbożnikami, którzy w międzyczasie bluźnili przeciw Bogu. Podniecony tem Kraszyn wyszedł do sieni, tam wziął siekiere i z nią

rzucił się na bezbożników, zabijając dwu. Reszta jednak obezwładniła go i zastrzeliła.

Również we wsi Sokołów w rejonie Kijowskim zjawiała się brygada bezbożników, która w związku ze zbliżającymi się świętami, rozpoczęła kampanję, bluźniąc Bogu. 70-letni Kopaneńko rzucił się z kijem na agitatora i pobił go dotkliwie.

Został on rozstrzelany przez GPU. Z Moskwy donoszą. W więzie-

niu w Saratowie wybuchł bunt więźniów, którzy w przestępie wściekłości wskutek złego odżywiania poczęli demolować wnętrza budynku. Bunt wybuchł na tle niehumanitarnego obchodzenia się z więźniami, których katorowano w wyrafinowany sposób.

Doprowadzeni do ostateczności więźniowie, skorzystali z pory obiedniej i poczęli demolować wnętrza, bijąc szyby, łamiąc przedmioty, oraz bijąc niehumanitarnych dozorców. Gdy przybył oddział G. P. U., rozpoczął oblężenie, w czasie którego padło

około 10 więźniów od kul, oraz kilkunastu zostało lżej lub ciężiej rannych. Więzienie przedstawia jedno wielkie pobojuwisko. Poskromionych więźniów zamknięto w osobnych celach.

Szkoła szybowcowa pod Kielcami

Kielce, 14. 4. Odbiło się uroczyste otwarcie szkoły szybowcowej pod Kielcami. Na pierwszy kurs przybyło 40 uczestników harcerzy, którzy po ukończeniu kursu mają wziąć udział w zjeździe harcerskim na Węgrzech.

Łańcuch składek na budowę łodzi podwodnej im. Marszałka Piłsudskiego

Na wezwanie p. Okoniewskiego z Danaborza składam 3 zł na fundusz budowy łodzi podwodnej im. Marszałka Piłsudskiego i wzywam ziemianina p. Lechosława Sołtysińskiego z Brdowa do złożenia pewnej kwoty na ten sam cel.

Edward Laskowski.

Razem z poprzedniemi pokwitowaniem 348,91 zł.

Wszelkie datki przyjmuje Redakcja „Głosu Wągrowieckiego”.

KRONIKA

KALENDARZYK

Niedziela, 16 kwietnia. Zmartw. Chryst. Wschód słońca g. 4,39. Zachód g. 18,32. Wschód księżyca g. 2,00. Zachód g. 8,50. Poniedziałek, 17 kwietnia. Wielkan. Anie. Wschód słońca g. 4,37. Zachód g. 18,34. Wschód księżyca g. 2,36. Zachód g. 10,14. Wtorek, 18 kwietnia. Bogumiła w. Wschód słońca g. 4,34. Zachód g. 18,36. Wschód księżyca g. 2,59. Zachód g. 11,40. Środa, 19 kwietnia. Tymona m. Wschód słońca g. 4,32. Zachód g. 18,38. Wschód księżyca g. 3,16. Zachód g. 13,04.

Wągrowiec

Przed uroczystością Trzeciego Maja. Staraniem Miejskiego Komitetu T. C. L. zwołane zostało do lokalu Tow. Czytelników przy ul. Farnej zebranie przedstawicieli urzędów, szkół i organizacji, celem omówienia programu obchodu uroczystości Trzeciego Maja. Zebranie zgłosił ks. prob. Wróblewski, poczem potoczyła się spokojna i rzeczowa dyskusja, w której zabierali głos obecni, stawiając propozycje co do ustalenia programu obchodu, który będzie następujący: O godz. 8,45 zbiórka organizacji na dziedzińcu szkoły powszechnej, o godz. 9,30 uroczyste nabożeństwo w kościele farnym, po nabożeństwie powrót na Rynek, poprzedzony defiladą przed przedstawicielami władz państwowych i wojskowych, na Rynek okolicznościowe przemówienie dyr. Seminarjum Nauczycielskiego p. dr. Bajerleina, a po odegraniu przez orkiestrę Hymnu Narodowego zebrani odpiewają 1 zwrotek „Roty”. Po południu staraniem Powiatowej Komendy PW. i WF. odbędą się zawody i gry sportowe na stadionie. Komendantem całości będzie powiatowy komendant PW. p. por. Kajetanowicz.

Tegoroczna uroczystość, ze względu na obecne położenie światowe pod względem hasła rewizjonistycznych powinna skupić wszystkich obywateli naszego miasta, by w ten sposób okazać swe gorące przywiązanie do ziemi ojczystej. Tłumny udział w manifestacji narodowej będzie zarazem apelem sił naszych i ostrzeżeniem dla Prusaków, aby nie kwapili się z najazdem na nasze granice, bo znaleźć mogą tylko własny grób.

W dniu 3-Maja nie powinno nikogo zabraknąć na narodowej manifestacji.

Wykłady przeciwgazowe. W czwartek, dnia 20 bm. wygłoszone zostaną dwa referaty: p. dr. Miłoszewski — pierwsza pomoc rannym, p. dr. Likowski — ratownictwo gazowe (iperyt, luizyt).

Kradzież roweru. Z chlewa p. Pazdowskiego przy ul. Poznańskiej skradziono w czwartek rower męski własność p. Jankiewicza z Zelic. Sprawca dotąd niewykryty. Dochodzenia przeprowadza policja.

Od Wydawnictwa. Z powodu świąt Wielkiejnocy następny numer „Głosu” wyjdzie w środę z datą 20 bm.

Osobiste. Tytuł magistra praw uzyskał na Uniwersytecie Poznańskim p. Laskowski Edward, syn śp. Laskowskiego, prawego obywatela i dzielnego lekarza. Winszujemy!

Bieg na przelaj K. S. „Nielba”. Przypomina się biegaczom na terenie miasta Wągrowca o biegu na przelaj K. S. „Nielba”, który odbędzie się dnia 7 maja br. Szczegóły będą podane w swoim czasie.

Nieszczęśliwy wypadek podczas młócenia zboża

Robotnik nadział się na widły

Smutne święta będzie miała rodzina Rożków, zam. w maj. Rakowo. W środę przy młóceniu zboża zajęty był również Władysław Rożek. W czasie pracy przybliżył się tak blisko do koła rozpędzonego, że koło pochwyciło widły, a następnie po kilku obrotach róg widłów wbił się Rożkowi w brzuch.

Cieężko rannego przewieziono do Szpitala Powiatowego i oddano natychmiastowej opiece lekarskiej.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, stan jego uległ polepszeniu.

ZABAWĘ TANECZNĄ

urządza K. S. „NIELBA” w drugie święto Wielkanocne w sali „Nowej Strzelnicy”. Początek o godz. 8-mej wieczorem. Moc niespodzianek. Dobra okazja miłego zabawienia się. Orkiestra p. Walasiaka.

Nowy cennik. Wieprzowina: słonina 1,80 zł, sadło 1,90, lepek (głowizna) 0,35, nogi 0,90, stópki 0,40, karbonada 1,80, karkówka 1,70, bruchowina 1,60, szynka świeża 1,60 zł; Cielęcina: od kulki i nerki 1,40 zł, wszelkie inne części mięsa 1,20 zł; Wołowina: grube żebro 1,50, mostek i cienkie żebro 1,40, rosbef z kością 1,50, łój świeży 1,20, zrazówka 1,80, polędwica 2,00; Skopowina: od kulki i nerki 1,40, od przodu 1,00; Przetwory mięsne: kiełbasa polska 2,00, kiełbasa czosnkowa 1,60, kiełbasa królewiecka 2,10, parówki cienkie i grube 2,20, wątrobianka zwykła 1,30, wątrobianka wiejska 2,10, wątrobianka państwowa 2,10, salseson 1,50, ozorowa 2,00, szynka gotowana 3,10, szynka surowa 2,90, salami 3,00, salami twarda 3,60, serwatka 3,00, serwatka twarda 3,60, metka 2,20, kaszanka 0,70, marta 2,20, boczek wędzony 2,20, mięso siekane 1,80, wątroba cielęca 1,90 zł.

Z karty żałobnej. W środę, zmarł w Szpitalu Powiatowym śp. Wojciech Duda, zam. na Osadzie, członek Związku Strzeleckiego i dozorca łazienek miejskich, w wieku lat 36.

Nieszczęśliwy wypadek. W środę w godzinach popołudniowych wydarzył się nieszczęśliwy wypadek samochodowy. Obok firmy „Zgoda” przechodziła p. Monika Derezińska z Wągrowca, gdy tuż za nią nadjeżdżał samochód nr. rej. P. M. 51225 własny. Cukrowni w Unisławiu na Pomorzu, od którego wyłamało się koło, które uderzyło p. Derezińską tak silnie, w nogę, że noga uległa złamaniu. Ofiarę wypadku przewieziono do szpitala powiatowego. Winę ponosi właściciel samochodu, gdyż konstrukcja była już zużyta i każdej chwili groziła wypadkiem. Policja spisała protokół.

Służba w czasie świąt w Urzędzie Pocztowym. W sobotę, 15 bm. jednorazowe doręczanie przesyłek. Służba okienkowa do godz. 17-tej. W pierwsze święto 16 bm. jest Urząd zamknięty, zaś w drugie święto 17 b. m. wydawanie przesyłek od godz. 9-tej do 11-tej. Służba telefoniczna i telegraficzna bez zmian.

Komunikat. Najserdeczniejsze życzenia „WESOŁYCH ŚWIAŁ” wszystkim placówkom Zw. Powst. i Woj. O. K. VIII w powiecie przesyła Zarząd Powiatowy.

Zasmarowane szyldy niemieckie. Śladem innych miast również Wągrowiec przystąpił do bojkotu firm niemieckich. U pewnego kupca niemieckiego w Rynku jacyś nieznani sprawcy zasmarowali napisy niemieckie czarną farbą. Najlepszym bojkotem tutaj Niemców będzie omijanie ich składów i warsztatów. Niech hasłem obecných dni będzie: „Precz z towarami niemieckimi, filmami niemieckimi, książkami niemieckimi i gadzinowami czasopismami niemieckimi”. Taki bojkot będzie najskuteczniejszy!

Święconka dla bezrobotnych. Staraniem Miejskiego Komitetu dla spraw bezrobocia nastąpił w środę wydział święconki dla miejscowych bezrobotnych. Ogółem obdarzono przeszło 300 rodzin. Wydawane były produkty żywnościowe i to: mąka pszenna, groch, kawa, sól, węgiel, a pozatem chleb i mięso.

Skoki

Praca oświatowa. W niedzielę, dnia 9 bm. popołudniu odbyło się w tutejszej szkole zakończenie Zeńskiego Kursu Wieczorowego. Zagajając podkreślił kierownik miejscowej szkoły, że w obecnych czasach, najodpowiedniejszą formą pracy oświatowej — to systematyczne kursy wieczorowe. Na program uroczystości w dalszym ciągu złożyły się deklamacje chórowe, inscenizacja, pieśni ludowe i referaty. W szczególnie wypełnionej sali, zgromadzona publiczność wysłuchiwała w skupieniu referatów, opracowanych przez kursistki. Na temat praw i obowiązków kobiety mówiła J. Minkwitzówna. Nadzwyczaj głęboko ujęła M. Linkówna referat o znaczeniu i pracy LOPP. — Inszenizacja wiersza „Dziad i baba” przeszła najsmielsze oczekiwania. L. Winkowska i Z. Tarnowska — w roli dziada i baby wywiązały się znakomicie, otrzymując rzesiste oklaski. Wkońcu uroczystości, kursistki w serdecznych słowach złożyły podziękowanie kierownikowi szkoły za zorganizowanie kursu, a paniom nauczycielkom za zupełne bezinteresowną, pełną oddania się pracę na kursie. Wspólna fotografia uwieczniła pierwszy na terenie Skoków kurs wieczorowy.

Po uroczystości odbyła się Konferencja Rodzicielska.

Runowo

Strzelcy u Stołu Pańskiego. W piątek, dnia 7 bm. przystąpili członkowie Oddziału Związku Strzeleckiego w liczbie 28 wraz z Zarządem do wspólnej spowiedzi i Komunii św. w kościele parafialnym w Potulicach. Przyczynił się do wspólnego przystąpienia do Stołu Pańskiego referat oświatowy i wych. obyw. ob. Galica Stefan.

Janowiec

Jarmark ogólny i to na konie, było i kramny, odbędzie się w mieście tutaj w czwartek, dnia 20 kwietnia 1933 r. Spęd koni i bydła na targowisku miejskim.

Kaliszany

Przedstawienie. W drugie święto Wielkiejnocy odbędzie się w Kaliszczanach o godz. 17-tej w miejscowej szkole, na zakończenie prac, przedstawienie zorganizowane przez Wiejski Kurs Oświaty Pozaszkolnej. Po przedstawieniu odbędzie się w salce p. Cieśnika zabawa. Na powyższą imprezę zaprasza uprzejmie Komitet.

Damaśławek

Jubileusz pszczelarzy. W drugie święto Wielkanocy obchodzi tutaj Tow. Pszczelarzy uroczystość 10-lecia swego istnienia. Program uroczystości przewiduje nabożeństwo w kościele parafialnym, posiedzenie jubileuszowe oraz wieczorem zabawę ludową.

Na co nie wolno polować w kwietniu?

Według przepisów łowieckich, obowiązujących na terenie całego państwa oprócz województwa śląskiego, w kwietniu przypada czas ochronny na następującą zwierzynę i ptactwo:

Łosie - byki, jelenie - byki, danieli - rogacze, sarny - kozy, sarny - kozy, łanie jeleni i danieli, zające - szaraki, zające - bielaki, niedźwiedzie, rysie, borsuki, wiewiórki, cietrzewie - kury (w województwach: wileńskim, białostockim, nowogródzkim, poleskim i wołyńskim), jarząbki, paardwy, bażanty - koguty, bażanty - kury, kuropatwy, przepiórki, dzikie kaczki (samice i młode), oraz inne ptactwo wodne i błotne, dropie, dropie - kamionki (strepety), dzikie gołębie, drozdy, kwiczoły, paszkoty, dzikie indyki samice, ptaki krukowate i drapieżne (z wyjątkiem jastrzębi - gołębiarzy, krogulców, wron i srok) dziki, zbyki, kuny leśne i norki.

Najmilszą chwilą dla żołnierza jest urlop. Do naszego miasta przyjechało dużo żołnierzy, którzy otrzymali ze swych formacji urlop na czas świąteczny. Na alicach spotkać można żołnierzy różnych rodzajów broni, którzy po uciążliwych trudach służby przyjechali na świąteczny wypoczynek do rodziny. Życzymy wszystkim zdrowych i wesołych świąt a po powrocie do formacji rychłego awansu.

Pocztą w żałobie. Z powodu śmierci ministra Poczt i Telegrafów śp. Boenera, wywieszona została na gmachu pocztowym chorągiew do pól drzewca, obwiązana czarną krepą.

Kino Metropolis wyświetla w niedzielę, 16 bm. film polskiej produkcji według powieści prof. F. A. Ossendowskiego p. t. GŁOS PUSTYNI. Początek o godz. 2,30, 5 i 8 wiecz.

Wielki Piątek. Praca w biurach i zakładach państwowych jak i komunalnych i prywatnych zakończona została o godzinie 1-szej w południe z okazji święta 1900-rocznicy ukrzyżowania Chrystusa Pana. Rano młodzież zdążająca do kościoła kołatała po ulicy kołataczkami na znak żałoby i pokuty z powodu męczeńskiej śmierci i ukrzyżowania przez żydów Zbawiciela. Wieczorem wierni zdążyli do kościołów, aby pomodlić się u grobu Chrystusa. Bardzo pięknie przystrojony jest grób w kościele farnym.

Ruch towarzystw

Zebranie miesięczne K. S. „Nielba” odbędzie się w środę, dnia 19 kwietnia br. o godz. 8-ej wieczorem w lokalu p. Rossy. Ze względu na rozpoczęty sezon sportowy, udział wszystkich członków pożądaný. Wygłoszony zostanie ciekawy referat. Zarząd.

Kwartalne zebranie Stowarzyszenia właścicieli domów i nieruchomości w Wągrowcu, odbędzie się w środę, dnia 19 kwietnia br. o godz. 7,30 wieczorem w lokalu p. Wierzejewskiej Targowisko. O liczny udział uprasza Zarząd.

Wolność! Zebranie Związku Weteranów Powstań Narodowych R. P. 1914/19 odbędzie się w niedzielę, dnia 23 bm. o godz. 14 w starej strzelnicy p. Zjawieńskiego. Ze względu na ważność obrad przybycie wszystkich członków jest konieczne. Zarząd.

KRONIKA POLICYJNA

Kradzież 4 tuczników. W nocy z 12 na 13 bm. skradziono 4 świnię na szkodę Blocha Erwina z Łazisk pow. wągrowiecki, wartości około 400 zł. Dochodzenia w toku.

ZE SALI SĄDOWEJ

Za usunięcie przedmiotów z pod wezwia egzekucyjnego

Na czwartkowej rozprawie ukarani zostali [przez Sąd Grodzki] za usunięcie przedmiotów zajętych przez komornika: Walkowiak Ludnik i żona Katarzyna z Łosińca, Rejent Jan z Turzy na 7 dni aresztu, a Schlenger Jan z Mokronos na 14 dni aresztu.

Areszt za bezprawne łowienie ryb Okoniewski Walenty ze Skoków i Wiśniewski Czesław z Poznania skazani zostali za bezprawne łowienie ryb po 1 dniu aresztu.

Kradzież roweru

Za kradzież roweru ukarany został Lachowski Władysław z Damaśławka z 2 mies. aresztem. Mianowski Ignacy z Rgielska za paserstwo skradzionego roweru — 2 tyg. aresztem. Rozprawom przewodniczył sędzia p. Fasiecki, oskarżał oskarż. publ. przod. P. P. p. Kaźmierczak.

Ostatnie wiadomości

Dalszy zakaz pism polskich w Niemczech

Berlin, 14. 4. „Boersen Curjer“ donosi, że rząd Rzeszy odebrał debet pocztowy na Niemcy dalszym dziennikom polskim: „Gońcowi Śląskiemu“ i „Słowo Pomorskiemu“.

Oficjalne zaproszenie Polski i M. Ententy do Waszyngtonu

Waszyngton, 14. 4. Czecho-słowacja, Polska i Rumunia zostały przez rząd amerykański oficjalnie zaproszone do Waszyngtonu na wstępne narady przygotowawcze przed międzynarodową konferencją gospodarczą.

„Święto Morza“ będzie obchodzone szczególnie uroczystie

Warszawa, 14. 4. „Święto Morza“ będzie obchodzone w tym roku wyjątkowo uroczystie w całym kraju oraz we wszystkich skupieniach polskich zagranicą.

Protokolat nad „Świętem Morza“ obejmują: Prezydent Rzeczypospolitej, Marsz. Piłsudski i Prymas Polski kard. Hlond.

Dzień „Święta Morza“ przypadnie na św. Piotra i Pawła 29 czerwca.

Nowy kłazownik amerykański

W nowojorskim porcie wojennym nastąpiło uroczyste spuszczenie na wodę nowego kłazownika wagi 10.000 tonn. Okręt ten stanowi ostatni wyraz techniki budowy okrętów wojennych.

Tragiczna próba ucieczki internowanych

Monachium, 14. 4. W ucieczce z obozu koncentracyjnego w Dachau zastrzeliła straż trzech komunistów, a czwartego ciężko raniła.

Sąd Okręgowy na sesji wyjazdowej w Wągrowcu

W środę, zjechał do Wągrowca Sąd Okręgowy z Gniezna i przeprowadził szereg rozpraw. Przewodniczył sędzia S. O. p. Brandowski, oskarżał wiceprokurator p. dr. Horodyski.

Znieważał policję

Strzebiński Franciszek z Gołańczy ukarany został 3-miesięcznym aresztem za stawianie oporu i zniewagę funkcjonariusza policji. Również wyrokiem drugim skazany został na 6 miesięcy aresztu za fałszywe obwinianie policji z zawieszeniem na przeciąg 3 lat.

„Polonia“ płynie do Grenady

Casablanca, 14. 4. Wczoraj o godz. 14-tej statek „Polonia“ z 350 turystami polskimi odpłynął do Grenady.

Przed odjazdem przybył na statek mjr. Kwieciński, biorący udział w raidzie lotniczym Algier-Marokko. Podczas wspólnego śniadania wznoszono liczne toasty na cześć majora Kwiecińskiego i uczestników wycieczki.

Zjazd wojewodów w końcu kwietnia

Warszawa, 14. 4. W drugiej połowie bieżącego miesiąca odbędzie się w Warszawie zjazd wojewodów na którym omawiane będą zagadnienia, jakie znajdowały się na porządku obrad ostatniej sesji Sejmu. Na zjeździe omawiane będą szczególnie sprawy gospodarcze oraz sprawy, związane z wprowadzeniem w życie nowej ustawy samorządowej.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

P. J. W. — Artykuł nadaje się więcej na uroczystości narodowe. Zachowamy.

Za manipulacje wekslowe

P. Magdalenę Gronau z Wągrowca uznał Sąd winną za manipulacje wekslowe i skazał na 7 miesięcy więzienia, z czego połowę darowano jej na mocy amnestji, a drugą połowę zawieszono na przeciąg dwóch lat, z tem zastrzeżeniem, że popłaci poszkodowanym ich straty.

Niech to będzie przestrogą dla naszych kmiotków, którzy zamiast popierać firmy polskie, prowadzą transakcje z Niemcami, narażając się na straty i kłopoty.

P. A. W. — Dziękujemy za pamięć. Pozdrawiamy.

Jesienne róże. Nie radzimy Pani pisać wierszy. Szkoda czasu.

Podatnik. Informacji udzieli najbliższy Urząd Skarbowy.

Nieznany w Wągrowcu. Po co stałe o tem pisać, ci panowie tego nie rozumieją. Przyjdzie czas, że i oni przejrzą.

Minuta śmiechu

W szkole

— Co się wydarzyło w roku 1483 — pyta nauczyciel małego Janka.

— Urodził się Luter.

— Dobrze. A co się wydarzyło w roku 1487?

Dłuższa pauza. Wreszcie pada odpowiedź: — Luter ukończył czter lata.

Nierówne stroje

Żona: — Spiesz się Edek, nie mogę się doczekać tej chwili, w której wyjdę pokazać się w nowej sukni.

Mąż: — Chwileczkę tylko, dzieci, jeszcze sobie muszę poobcinać strzępy przy rękawach.

Jest czego winszować

— Gratuluję panu z powodu bliźniaczków, panie Holzer.

— Toś pan w błędzie, kochany panie, pomyliłeś się tylko o drzwi, bo to nie u mnie, tylko u sąsiadów.

— Taaaak?... A to tembardziej panu winszuję.

Dobre zapewnienie

Gość: — Czy ręczy pan za trwałość tych butów?

Szewc: — O tak, niedługo przyjdzie pan dobrodziej do mnie po drugie.

— O la Boga, ludzie ratujcie!

— A cóż wam kobieto takiego?

— Co takiego? a dyć pies pana

— już mi dwa kurczaki zjadł.

— Dziękuję wam, żeście mi o tem powiedzieli, nie już mu na wieczór jeść nie dam.

Notowanie giełdy produktów rolniczych

Poznań, dnia 13. 4. 1933 r.

Cena za 100 kg	od zł—zł
Zyto	17,75—18,00
Pszenica	35,00—36,00
Jęczmień 681—691 g/l.	14,25—15,00
Jęczmień 643—662 g/l.	13,75—14,25
Owies	11,00—12,00
Mąka żytnia 65 proc.	
wł. worka	27,50—28,50
Mąka pszenna 65 proc.	
wł. worka	54,00—56,00
Otręby żytnie	8,25—9,00
Otręby pszenne	9,00—10,00
Otręby pszenne (grube)	10,25—11,25
Rzepak	45,00—46,00
Rzepak	42,00—47,00
Gorczyca	42,00—48,00
Wyka latowa	12,50—13,50
Peluszka	12,00—13,00
Groch Viktoria	21,00—23,00
Groch Folgera	35,00—40,00
Lubin niebieski	7,00—8,00
Lubin żółty	8,50—9,50
Ziemniaki jadalne	1,90—2,00
Ziemniaki fabr. za kilo %	11
Seradela	11,00—12,00
Ogólne usposobienie spokojne.	

Ogłoszenia drobne do 12 słów obliczamy tylko 50 groszy.

Ostatnio ukazał się

PORADNIK PRAWNY

dla GOSPODARZY WIEJSKICH
w opracowaniu redaktora Edwarda Puacza

Książka zawiera następujące rozdziały:

- 1) Administracja i Sady Państwowe. Wnoszenie spraw, opłaty sądowe i t. p.
- 2) Podatki państwowe, samorządowe i gminne. Sprawdzanie właściwości wymiaru. Składanie sprzeciwu. Terminy płatności i ich odraczanie.
- 3) Nowe ograniczenia egzekucyjne w rolnictwie. Czego nie wolno zajmować ani sprzedawać przez licytację. Jak bronić się przed licytacją.
- 4) Komitety finansowo-rolne, oraz ich cel i zadania.
- 5) Nowe prawo o spłacie długów przez rolnika. Jak odraczać płatności. Nadzory, polubowne regulowanie itp. Zadania Urzędów Rozjemczych.
- 6) Nowe prawo o znizaniu procentów płaconych od pożyczek lichwiarskich. Jak zmniejszyć swój dług u lichwiarza.
- 7) Podziały i spłaty rodzinne. Prawa spadkobierców. Kupno, sprzedaż i dzierżawa gruntów.
- 8) Ulgi w spłacie pożyczek w Państwowym Banku Rolnym.
- 9) Co to jest weksel, czek i książeczka oszczędności. Jaka jest odpowiedzialność poręczyciela.
- 10) Wiadomości ogólne: o zawieraniu spółek, przystępowaniu do spółdzielni, skróconej służbie wojskowej dla jedynych żywicieli i t. p.
- 11) Wzory różnych próśb i podań.
- 12) Spis obowiązujących ustaw i rozporządzeń.

Poradnik napisany jest w sposób jasny i dla wszystkich zrozumiały. Objasnia on wszystkie obowiązujące ustawy i poucza jak bronić się przy pomocy nowych praw.

Każdemu rolnik we własnym interesie musi nabyć tę książkę. Kosztuje tylko 95 groszy razem z przesyłką. Należy wpłacić 95 groszy na konto w P. K. O. Nr. 19.913 lub przesłać nam pocztą, podając dokładny swój adres, a książka zostanie przesłana. Nasz adres: Agencja Rolnicza „TEROL“ — Warszawa, ul. Jerozolimska 28. Książkę wysyłamy tylko za gotówkę zgóry.

Na Dyngus!

Perfumy, wody kolońskie, rozpylaczy

i stosowne podarki świąteczne kupuje się najlepiej i najtaniej

w „Drogerji Pałuckiej“

Wągrowiec, ul. Szeroka 2.

Przybory fotograficzne: Wielki wybór.

Słomy

kilkanaście wozów, dobrej, suchej, sprzedam. Kto wskaże administr. Głosu. 109

Zamówienia

na stemple przyjmuje Drukarnia W. Kubanka w Wągrowcu, ul. Kościuszki № 5.

Malarskie

prace wykonuje Bosiacki, mistrz malarski Wągrowiec, ul. Pocztowa 5. 125

Kto

przetrzyna kryzys?

Ten, kto jest uczciwy i rzetelny, kto doskonali się w swoim fachu, kto stale zachęca i pobudza do wysiłków, dodaje otuchy i wzmacnia wiarę w lepszą przyszłość,

Ten, kto oszczędza i składa chociaż kilka złotych miesięcznie na książeczkę oszczędnościową.

Wkłady oszczędnościowe

za oprocentowaniem według umowy przyjmuje

BANK LUDOWY
w WĄGROWCU.

105

Sprzedaże przymusowe

W środę, dnia 19 kwietnia br. o godz. 8,30 sprzedawać będą w Jankowie

2 stogi żyta.

O godz. 9-tej w Ochodzy

krowę, szafę do biblioteki, bryczkę, maciorę, 2 proszczaki, żyto.

Zbiórka we wsi.

O godz. 9,45 w Sarbi

bryczkę, 2 krowy, żyto.

Zbiórka przed oberżą.

O godz. 14,30 w Kakulinie

sąsiek żyta, 3 maciory, 5 warchlaków, 9 prosiąt, siodło, 3 cielaki, ziemniaki ca 200 ctr., bryczkę, bufet, kanapę, maszynę do szycia, świnię

najwięcej dającemu za gotówkę

112 Narzyński, komornik Sądu Grodzkiego w Wągrowcu.

Poszukuję

103
miejsca jako gospodarz na majątek 200—1000 mórg. Zgł. do adm. Głosu Wągr.

Poszukuję

99
dzierżawy 30—150 mórg. Zgł. do adm. Głosu Wągr.

Zarządzenia

egzekucyjne, przepisowe formularze w żółtym kolorze na składzie i sprzedaje w każdej ilości Drukarnia W. Kubanka w Wągrowcu, ul. Kościuszki № 5.